

Voorblad casus

Examenvak en niveau	Nederlands
Naam kandidaat	
Examenummer	
Datum	
Aanvangstijd examen	
Titel casus	

Neem deze casus straks mee naar het examen.

Instructie

Bestudeer bijgevoegd gedicht.

Je mag op deze voorbereidingsopdracht aantekeningen maken.

Je mag een woordenboek gebruiken.

Je kunt ter voorbereiding op het examen:

- nagaan of je vormkenmerken kunt ontdekken (rijm, metrum, enjambement, dichtsoort, strofepbouw, beeldspraak, stijlfiguren);
- de inhoud samenvatten.

Veel succes.

Oefengedicht Nederlandse taal havo/vwo

INNEMEE

Ze worden hier begraven met een haast
alsof de dood hen op de hielen zit.
En wat een buitenman het meest verbaast
is dat de stoet bijna geen staart bezit;

5 natuurlijk weer een ver familielid
waarmee men even naar de groeve raast
om gauw terug te wezen van de rit
want ieder blijft zichzelf het allernaast.

10 Bij ons luiden ze urenlang de klok.
Een kind beseft wat te gebeuren staat.
Men schaart zich achter 't lijk in diepe stilte.

En lang daarna hangt in het dorp een kilte,
die iemand door de schouderbladen gaat;
als het herstellen van een zware schok.

Gerrit Achterberg (1905-1962)

Ode aan Den Haag (1953)

Voorbeeldvragen

Alle antwoorden moeten gemotiveerd kunnen worden. U kunt ook andere vragen dan onderstaande krijgen.

Vorm

1. In welk metrum zijn de eerste twee regels geschreven?
2. Waar komt in de vierde regel een antimetrie voor?
3. Noem de vorm van het gedicht en noem enkele kenmerken van die vorm.
4. Welk rijmschema wordt gebruikt in de eerste twee strofen?
5. Welk rijmschema wordt gebruikt als de derde en vierde strofe zonder witregel onder elkaar worden gezet?
6. In welke regels in de derde en vierde strofe komt vrouwelijk eindrijm voor?
7. Noem twee voorbeelden van alliteratie in de eerste strofe.
8. Noem een voorbeeld van assonantie in de laatste strofe.
9. Benoem de vorm van beeldspraak die gebruikt wordt in de tweede regel.
10. Welke stijlfiguur wordt gebruikt in regel 9?
11. Noem twee plaatsen in het gedicht waar sprake is van enjambement.

Inhoud

1. Wie worden met 'Ze' (r. 1) bedoeld?
2. Kijk naar de titel van de gedichtenbundel. Welke plaats wordt met 'hier' (r. 1) bedoeld?
3. Wat is 'een buitenman' (r. 3)?
4. Wat wordt bedoeld met 'dat de stoet bijna geen staart bezit' (r. 4)?
5. Wat wordt met 'groeve' (r. 6) bedoeld?
6. Geef uit de tweede strofe twee woorden aan die overeenstemmen met de gedachte uit de eerste strofe dat er met haast begraven wordt.
7. In het gedicht staat de inhoud van de eerste twee strofen tegenover de inhoud van de laatste twee strofen. Geef daarvan enkele voorbeelden.
8. De titel van het gedicht is de naam van een bedrijf. Wat voor soort bedrijf is Innemee?
9. Wat is het thema van het gedicht?

Op de volgende pagina's staan voorbeelden van goede antwoorden.

Voorbeelden van goede antwoorden

Er zijn soms ook andere antwoorden mogelijk.

Vorm

- 1. In welk metrum zijn de eerste twee regels geschreven?**
Jambe.
- 2. Waar komt in de vierde regel een antimetrie voor?**
Bij het woord 'bijna'. De klemtoon valt dan namelijk op de eerste lettergreep.
 v - v - - v v - v -

Regel 4: 'is dat de stoet bijna geen staart bezit;'
- 3. Noem de vorm van het gedicht en noem enkele kenmerken van die vorm.**
Het gaat om een sonnet. Een sonnet heeft 14 versregels. Het gaat om twee kwatrijnen van vier regels (= een octaaf) en twee terzetten van drie regels (= een sextet). De wending ligt tussen de tweede en derde strofe.
- 4. Welk rijmschema wordt gebruikt in de eerste twee strofen?**
Gekruist rijm (abab, baba).
- 5. Welk rijmschema wordt gebruikt als de derde en vierde strofe zonder witregel onder elkaar worden gezet?**
Omarmend rijm (cdeedc).
- 6. In welke regels in de derde en vierde strofe komt vrouwelijk eindrijm voor?**
In regel 11 en 12: 'stilte' en 'kiltte'.
- 7. Noem twee voorbeelden van alliteratie in de eerste strofe.**
In regel 2: 'de dood' en 'hen hielen'.
- 8. Noem een voorbeeld van assonantie in de laatste strofe.**
In regel 12: 'lang' en 'hangt'.
- 9. Benoem de vorm van beeldspraak die gebruikt wordt in de tweede regel.**
Personificatie: 'de dood hen op de hielen zit.'
- 10. Welke stijlfiguur wordt gebruikt in regel 9?**
Inversie: 'Bij ons luiden ze urenlang de klok.'
Hyperbool: 'urenlang'.
- 11. Noem twee plaatsen in het gedicht waar sprake is van enjambement.**
Aan het einde van regel 1 (r.1 → r.2) en regel 3 (r. 3 → r.4).

Inhoud

1. **Wie worden met 'Ze' (r. 1) bedoeld?**
Mensen die overleden zijn.
2. **Kijk naar de titel van de gedichtenbundel. Welke plaats wordt met 'hier' (r. 1) bedoeld?**
Den Haag.
3. **Wat is 'een buitenman' (r. 3)?**
Een antwoord in de trant van: een plattelander, een dorpeling, iemand die niet in een stad woont, die geheel aan het buitenleven gewend is, iemand die een buitenstaander is die de begrafenis vergelijkt met de begrafenis 'bij ons' en 'in het dorp'.
4. **Wat wordt bedoeld met 'dat de stoet bijna geen staart bezit' (r. 4)?**
Er bevinden zich weinig mensen in de begrafenisstoet.
5. **Wat wordt met 'groeve' (r. 6) bedoeld?**
Het graf.
6. **Geef uit de tweede strofe twee woorden aan die overeenstemmen met de gedachte uit de eerste strofe dat er met haast begraven wordt.**
In regel 6 staat 'raast' (r. 6) en in regel 7 staat 'gaww'. Beide woorden stemmen overeen met de gedachte dat er met haast begraven wordt.
7. **In het gedicht staat de inhoud van de eerste twee strofen tegenover de inhoud van de laatste twee strofen. Geef daarvan enkele voorbeelden.**
In de eerste twee strofen gaat het om een haastige begrafenis, met een kleine stoet, in een stad (Den Haag). In de laatste twee strofen gaat het om een begrafenis waarvoor men de tijd neemt, met een grote stoet, in een dorp.
8. **De titel van het gedicht is de naam van een bedrijf. Wat voor soort bedrijf is Innemee?**
Innemee is een begrafenisonderneming (in Den Haag).
9. **Wat is het thema van het gedicht?**
Het verschil tussen een begrafenis in een stad en een begrafenis in een dorp.